НАРОДНО СЪБРАНИЕ
ВХ.№ 50-454-04-51
Дата 19 / 09 2024 г.

35
14

**ЧРЕЗ**
**Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН**
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**50-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

**ДО**
**Г-Н БАЙРАМ БАЙРАМ**
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ**
**И ФИНАНСИ**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,**

**На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасям/е предложение за изменение и допълнение на приетия на първо гласуване Законопроект за лицата, обслужващи кредити и купувачите на кредити, № 50-402-01-6, внесен от Министерски съвет на 04.07.2024 г.**

1. Чл.3, т.1, буква „в“ се изменя както следва:
   „в) финансова институция по чл. 3а от Закона за кредитните институции, която е кредитор, когато извършва обслужване на вземания по необслужвани кредити, по отношение на които е първоначален кредитор или които е придобила от кредитна институция по буква „а“;

2. Чл.3, т.1, буква „г“ се изменя по следния начин:
   „г) нотариуси, съдебни изпълнители, адвокати и адвокатски дружества и сдружения, когато извършват тези дейности в рамките на упражняваната от тях професия;“

3. Чл.3, т.3 се изменя:
   „3. кредитни институции, учредени в Европейския съюз, освен за целите на чл. 34, ал. 2, и финансови институции по чл. 3а от Закона за кредитните институции, когато придобиват вземания по необслужвани кредити;“

4. Ал.4 на чл.6 се премахва, като останалите алинеи се преномерират.

5. Чл.8, ал.1 се изменя:
   „(1) Лице, обслужващо кредити, се учредява като акционерно дружество или дружество с ограничена отговорност, доколкото в този закон не е предвидено друго, за него се прилага Търговският закон. Вписаните в търговския регистър седалище и адрес на управление съвпадат с мястото, където реално се извършва управлението на заявителя.“

6. В чл.8, ал.2 думата „акционерното“ се премахва, а думата „дружество“ се заменя с членувана форма – „дружеството;

7. Чл.8, ал.4 се изменя:
„Когато лицето, обслужващо кредити е акционерно дружество, акциите в капитала му са безналични. Член 185, ал.2, изречение второ от Търговския закон не се прилага.“

8. В чл.18, ал.1 към съществуващия текст се добавя трето изречение:
„Чл. 18. (1) Купувачът на кредити изпраща на кредитополучателя уведомление за извършеното прехвърляне, подписано едновременно от прехвърлителя и купувача, с дата и съдържание съгласно ал. 4. Уведомлението се изпраща след всяко прехвърляне на вземане и винаги преди първото действие по събиране, както и при поискване от кредитополучателя. Уведомлението може да бъде изпратено и след първото действие по събиране, когато това действие се налага за опазване правата на кредитора.“

9. В чл.18, ал.4, т.7 се заличават изразите „дата на настъпване на изискуемост на вземането“ и „методика за тяхното изчисляване“;

10. В чл.18, ал.4 се премахва последната т.15.

11. Чл.18, ал.10 се изменя както следва:
„(10) Документите по предходната алинея се предоставят безплатно. Когато исканията на кредитополучателя са явно неоснователни или прекомерни, по-специално поради своята повторяемост, първоначалният кредитор или купувачът на кредити може или:
1. да наложи разумна такса, като взема предвид административните разходи за предоставяне на информацията, комуникацията или предприемането на исканите действия, или
2. да откаже да предприеме действия по искането.“

12. В чл.46, ал.1, се премахват т.3, т.4, т.9, т.11 и т.12, а останалите се преномерират;
13. В чл.49, ал.2 се премахва изразът „и подлежат на незабавно изпълнение“;

14. В чл.49, ал.3 се премахва второто изречение: „Съдът не може да спре изпълнението на акта до окончателното произнасяне по жалбата.“

15. Премахва се §16 от преходните и заключителни разпоредби.

## МОТИВИ:

Внесеното предложение за изменение на Законопроекта за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити (ЗЛОККК) цели да се въведат правилно изискванията на Директива (ЕС) 2021/2167 на Европейския парламент и на Съвета относно лицата, обслужващи кредити и купувачите на кредити и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС (Директива (ЕС) 2021/2167, Директивата), както и да се оптимизират разходите при събирането на вземания, които могат да бъдат за сметка на кредитополучателите.

Основната цел на Директивата е хармонизация на мерките и правилата за разрешаване на проблема с високите равнища на необслужвани кредити и предотвратяването на тяхното бъдещо натрупване, но и подобряване на условията за продажба на кредити от банките на трети страни при натрупване на необслужвани кредити в кредитните институции и липса на персонал или експертен опит за подходящото им обслужване. В тази връзка предвидените в законопроекта изисквания към дружествата, купуващи кредити ще затруднят вторичния пазар на кредити и ще доведат до допълнителни разходи, които ще се отразят съществено на готовността на тези дружества да предоговарят, опрощават и разсрочват част от кредитните задължения.

**I. Първата група изменения касаят правилното формулиране на изключенията от приложното поле на закона в съответствие с текстовете на Директива (ЕС) 2021/2167 в две направления: на първо място относно финансовите институции по чл.3а от Закона за кредитните институции, и на второ място по отношение на нотариуси и адвокати.**

1. В текста на чл.3, т.1, буква „в“ от приложното поле на закона са изключени финансовите институции по чл.3а ЗКИ, но в противоречие с Директива (ЕС) 2021/2167 е посочено, че това се отнася само до случаите, в които тези институции са кредитори по смисъла на Закона за потребителския кредит или на Закона за кредитите на недвижими имоти на потребители.

Изключението относно финансовите институции е описано в Директивата в чл.2, §5, т. iii по следния начин: „Настоящата директива не се прилага спрямо: обслужването на правата на кредитор по договор за кредит или на самия договор за кредит, извършвано от: iii) институция, различна от кредитната, която е под надзора на компетентен орган на държава членка в съответствие с член 20 от Директива 2008/48/ЕО или член 35 от Директива 2014/17/ЕС, когато извършва дейност в съответната държава членка“. Цитираните в текста директиви целят да уточнят какъв вид поднадзорна институция се визира, но текстът изрично сочи, че изключението касае цялостната дейност на институцията в съответната държава членка, а не само

потребителските и ипотечни кредити. Няма никаква логика тези поднадзорни финансови институции да не подлежат на лицензиране когато обслужват потребителски и ипотечни кредити, защото са предмет на регистрационен режим и институционален надзор от БНБ по силата на Наредба №26/23.04.2009г. за финансовите институции, но да трябва да притежават лиценз за обслужване на друг вид кредити.

На следващо място, това изключение чл.2, §5, т. iii от Директивата се прилага не само за дейността на финансовите институции по обслужване на отпуснатите от самите тях кредити, но и по отношение на кредитите, които са придобили от банка или друга кредитна институция в Съюза. В този смисъл е налице изрично разяснение в съображение 23 от Директива (ЕС) 2021/2167 – „Кредитните институции на Съюза извършват дейности по обслужване на кредити в рамките на обичайната си дейност. *Те имат същите задължения във връзка с договорите за кредит, издадени от самите тях, както и във връзка с тези, закупени от друга кредитна институция.* С оглед на факта, че уредбата и надзорът на тези кредитни институции са вече налице, и с цел да се избегне ненужното удвояване на разходите им за лицензиране и спазване на изискванията в резултат на прилагането на настоящата директива към дейността им по обслужване или купуване на кредити, кредитните институции не са включени в нейния обхват. Възлагането от кредитни институции на дейности по обслужване на кредити във връзка с обслужвани и необслужвани договори за кредит на външни изпълнители или на други трети страни също не попада в приложното поле на настоящата директива, тъй като кредитните институции вече имат задължението да спазват приложимите правила за възлагане на външни изпълнители. *Освен това кредиторите, които не са кредитни институции, но все пак са под надзора на компетентен орган на държава членка в съответствие с Директива 2008/48/ЕО или Директива 2014/17/ЕС и извършват дейности по обслужване на кредити, отпуснати на потребители, като част от своята обичайна стопанска дейност, не са обхванати от настоящата директива, когато извършват дейности по обслужване на кредити в тази държава членка.*“. Цитираното съображение 23 ясно показва, че става въпрос за институции под надзора на компетентен орган на държава членка в съответствие с директивите за потребителските кредити и извършващи дейност по обслужване на потребителски кредити, но подчертата, че те ***„не са обванати от настоящата директива, когато извършват дейности по обслужване на кредити“*** в същата държава членка. Това налага изводът, че става въпрос първо за всякакъв вид кредити (независимо дали са потребителски или не), и второ това обхваща всички кредити, независимо дали са отпуснати от същата тази институция или придобити с цесия от друга кредитна институция. Съображение 23 ясно сочи кое налага изключението да покрива и собствените, и придобитите кредити в тези институции – необходимостта да се избегне ненужното удвояване на разходите.

Разделянето на дейността по обслужване на потребителски кредити от собствена кредитна дейност в едно дружество, подчинено на режима на Наредба 26 под надзора на БНБ със значително по-завишени изисквания към капитал, органи и отчетност, и дейността по обслужване на непотребителски кредити или кредити, придобити от други кредитни институции във второ дружество с лицензионен режим по ЗЛОККК, ще създаде двоен режим и двойни разходи за една и съща дейност, което в крайна сметка

ще затрудни както вторичния пазар на кредити, така и ще намали финансовите възможности да се облекчават условията за изплащане на кредита от длъжниците с предоговаряне, разсрочване, отсрочване или опрощаване на част от задълженията.

В много от текстовете на Директива (ЕС) 2021/2167 е очевиден замисълът самите кредитори, в това число банкови и небанкови финансови институции, които отпускат или придобиват кредити, да могат да ги обслужват сами. Целта на цитираната директива е да се създаде единен режим на лицензиране в рамките на Съюза на третите лица, които обслужват кредити.

Тези предложения са намерили отражение в исканията за изменение на чл.3, т.1, буква „в“ и чл.3, т.3 от законопроекта (т.1 и т.3 от внесеното предложение).

2. В текста на чл.3, т.1, буква „г“ от приложното поле на закона са изключени само съдебните изпълнители отново в противоречие с Директива (ЕС) 2021/2167, което ще съсредоточи дейността по извънсъдебно събиране на вземания почти изцяло в ръцете на ЧСИ и ще лиши от подобни възможности адвокатите.

От една страна в съображение 23 от Директивата се сочи, че има определени професии, в рамките на които се извършват подпомагащи дейности, подобни на дейностите по обслужване на кредити, а именно нотариуси, адвокати и съдебни изпълнители, които упражняват професионалната си дейност съгласно националното право и които осъществяват изпълнението на обвързващи мерки, поради което държавите членки следва да могат да освобождават тези професии от прилагането на настоящата директива. В същия смисъл е и текстът на чл.2, §6 от Директивата, според който „държавите членки могат да освободят от прилагането на настоящата директива обслужването на правата на кредитор по договор за кредит или на самия договор за кредит, извършвано от нотариуси и съдебни изпълнители, съгласно определението в националното право, или адвокати, съгласно определението в член 1, параграф 2, буква а) от Директива 98/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (21), когато те извършват дейности по обслужване на кредити в рамките на упражняването на своята професия.“

Ето защо в текста на чл.3, т.1, буква „г“ предлагаме изменение, с което да се уреди изключване на адвокатите, адвокатските дружества и сдружения, както и на нотариусите от приложното поле на закона, когато извършват дейности свързани с обслужването и събирането на вземания. Адвокатите и адвокатските дружества традиционно извършват редица дейности по извънсъдебно и съдебно събиране на вземания, а съгласно чл.3, т.9 от Директивата и чл.6, ал.2 от законопроекта, дейностите по „обслужване на вземания“ включват:

а) събиране или възстановяване от кредитополучателя на дължими плащания по договор за кредит;

б) предоговаряне с кредитополучателя на условията по договора за кредит, когато лицето не е „кредитен посредник“;

в) администриране на жалби от кредитополучатели;

г) информиране на кредитополучателя за всякакви промени в лихвените проценти или таксите или за евентуални дължими плащания по договора за кредит.

В тези текстове дори не се прави разграничение между извънсъдебно и съдебно събиране или възстановяване на дължими плащания по договора за кредит, и неуреждането на адвокатите и адвокатските дружества като изключение от обхвата на закона когато извършват своята професионална дейност, може да се приеме като ограничение на правото на адвокатите да извършват процесуално представителство на кредитора в съдебни и изпълнителни производство за събиране на кредитни вземания, което ще остави кредиторите без адвокатска защита.

Същевременно предложението ни предвижда да се премахнат текстовете в §16 от преходните и заключителни разпоредби на законопроекта. С текстовете по §16 ПЗР се предвиждат изменения в Закона за частните съдебни изпълнители, като се измени предмета на дейност на частните съдебни изпълнители и със създаването на нова ал.6 в чл.18 ЗЧСИ се предвиди, че по възлагане на купувач на кредити частният съдебен изпълнител може да извършва обслужване на кредити и да получават по своя специална сметка плащания, предназначени за купувачите на кредити. Както вече посочихме по-горе чл.2, §6 от Директивата предвижда възможност държавите членки да освободят от прилагането на същата директива обслужването на правата на кредитор по договор за кредит, извършвано от нотариуси и съдебни изпълнители, но само когато те извършват дейности по обслужване на кредити в рамките на упражняването на своята професия. Разширяването на правомощията на частните съдебни изпълнители чрез законопроект за транспониране на (ЕС) 2021/2167 не се предвижда и е във вреда на кредитополучателите.

Незаконосъобразно и неправилно е ограничаването на адвокатите да извършват „обслужване на вземания“ и натоварването с тази дейност на частните съдебни изпълнители. Съображенията ни за това са следните:

- В чл.6 от Закона за частните съдебни изпълнители, в който са въведени изискванията за несъвместимост, ясно е предвидено, че ЧСИ не може да упражнява адвокатска професия. Същевременно с въвеждането на нова дейност за частните съдебни изпълнители по „обслужване на вземания по договори за кредит“ те определено присвояват част от адвокатската дейност. Както вече пояснихме от определението за „дейности по обслужване на вземания“ е видно, че те включват извънсъдебно и съдебно събиране на кредитите, администриране на жалби и оплаквания от кредитополучателите, преговори за сключване на споразумения или промяна на условията по кредита между кредитор и длъжник и т.н. Съгласно чл.24 от Закона за адвокатурата, упражняването на адвокатска професия включва „устни и писмени консултации по въпроси на правото; изготвяне на всякакви книжа като молби, тъжби, жалби и др.; представителство на доверителите пред органите на съдебната власт, административните органи и пред физически и юридически лица.“. В случай, че законопроектът се приеме в досега гласувания вид и §16 ПЗР от законопроекта не се премахне, ще се стигне до това частните съдебни изпълнители да представляват купувачите на кредити по тяхно възлагане пред кредитополучателите, да им съдействат за предоговаряне на условията по договора за кредит, да администрират жалбите им и неминуемо да дават становища по въпроси на правото.

Вероятно се цели най-накрая съдебните изпълнители да представляват купувачите на кредити и в съдебни производства. С оглед на това, намираме, че дейността по защита правата и интересите на юридически лица (каквито са и купувачите на кредити) следва да се извършва само от адвокати, но не и от съдебни изпълнители.

- Въвеждането на нов вид дейност на частните съдебни изпълнители, при която те ще представляват купувачите на кредити и ще действат по тяхно възлагане, ще наруши и изискването за независимост на частния съдебен изпълнител, въведено в чл.14 ЗЧСИ. Няма как да се очаква в изпълнително производство, образувано по молба на един кредитор, частният съдебен изпълнител да е безпристрастен и да действа стриктно съобразявайки само закона, ако по възлагане на същия кредитор ЧСИ го представлява в извънсъдебното обслужване на вземания и в отношенията му с кредитополучателите. Не случайно в нормата на чл.18 ЗЧСИ, който урежда възможните други действия на частния съдебен изпълнител, са предвидени единствено действия, свързани с висящо изпълнително производство – проучване на имущественото състояние на длъжника „във връзка с изпълнителното производство“ по чл.18, ал.1; извършване на действия като пазач на дадено в обезпечение или описано имущество „във връзка с изпълнително производство“ по чл.18, ал.1 и ал.2; посредничество за постигане на спогодба между страните „във връзка с изпълнителното производство“ по чл.18, ал.3. Не случайно когато посредничи за постигане на спогодба по изпълнително производство, частният съдебен изпълнител трябва да има възлагане и от двете страни в производството, докато в проекта на ЗЛОККК не е предвидено съгласие на длъжника за такова посредничество с кредитора за постигане на спогодба. Единственото действие, което частният съдебен изпълнител може да извършва извън висящо пред същия изпълнител производство е връчването на покани, съобщения във връзка с гражданскоправни отношения или по граждански дела по чл.18, ал.3 ЗЧСИ.
- На трето място, частните съдебни изпълнители по дефиниция са лица, на които държавата възлага принудителното изпълнение на частни притезания и може да възлага събирането на публични вземания (чл.2 ЗЧСИ). Дейността на частните съдебни изпълнители е делегирана публична функция и не може да се смесва с частно възлагане на дейности по обслужване на кредити от купувачите на кредити. Именно защото частните съдебни изпълнители осъществяват делегирана публична функция на държавата, те получават безпрепятствен достъп до всякаква информация и регистри на държавата – информация за публични задължения, информация от регистрите на населението и адресната регистрация на лицата, информация от НАП и НОИ за регистрирани трудови договори и др. Възлагане обслужването на кредитни вземания от купувачите на кредити на ЧСИ, ще даде възможност частните съдебни изпълнители да установят лесно всички регистрирани адреси на лицето, други изпълнителни дела, заведени срещу същото лице или членове на семейството му, местоработата на лицето, информация за банкови сметки,

осигурителен доход и всякакви други данни, които да позволят на кредитора преди съдебната фаза по събиране на вземането да има много детайлна информация за имуществото и местопребиваването на длъжника, и това ще увеличи многократно натиска върху длъжниците.

- На следващо място, възлагането на този вид дейност по обслужване на кредити на частни съдебни изпълнители ще създаде увеличаване на психологическия натиск върху кредитополучателите вместо новият закон да въведе правила и контрол за тази дейност. В българската правна традиция частните съдебни изпълнители се свързват с държавна принуда и имат доста негативен образ в обществото, доколкото техните действия, макар изпълнени в съответствие със закона, често имат за последица съществено намаляване на доходите на хората до несеквестируемия доход или отнемане на жилищата им. Всяко обаждане или уведомление от частен съдебен изпълнител за просрочие на кредита, неминуемо ще поставя кредитополучателя в тревожно състояние и под значителен стрес.
- Накрая, обслужването на кредити от частните съдебни изпълнители ще натовари кредитополучателите със значителни разноски, защото съгласно тарифата на частните съдебни изпълнители, възнаграждението на ЧСИ по т.26 от същата тарифа, което достига до 10% от събраните суми, се дължи дори когато кредиторът получава суми от длъжника извънсъдебно.

С оглед на всичко казано по-горе, предложението ни е да се изключат от обхвата на законопроекта нотариуси, адвокати и адвокатски дружества и съдружия, както и съдебни изпълнители, само когато извършват дейности по обслужване на кредити в кръга на своята професионална дейност, но без да се разширява дейността на частните съдебни изпълнители с §16 от преходните и заключителни разпоредби и предложените там изменения в Закона за частните съдебни изпълнители.

Тези предложения са намерили отражение в исканията за изменение на чл.3, т.1, буква „г“ и премахване на §16 ПЗР от законопроекта (т.2 и т.15 от внесеното предложение).

**II. Предложението за премахване на чл.6, ал.4 от законопроекта отново касае ненужна забрана, която е във вреда на кредитополучателите.** С посочената норма на чл.6, ал.4 се въвежда забрана дружествата, лицензирани за обслужване на кредити, да извършват каквато и да е друга търговска дейност извън придобиване и обслужване на вземания по необслужвани кредити, предоставени от кредитна институция. Подобно изискването не се съдържа нито в Директива (ЕС) 2021/2167, нито в националното законодателства за транспониране на директивата в останалите държави членки.

Въвеждането на подобна забрана ще направи тези дружества неоперативни и неспособни да удовлетворят нуждите на длъжниците – при забрана за извършване на друга търговска дейност купувачите на кредити няма да могат:

- да отпускат допълнително финансиране на длъжника или да рефинансират негов кредит в друга банка или финансова институция, така че да се обедини кредитната експозиция на длъжника,
- да осъществяват факторинг, който също е много полезна форма на допълнително финансиране на длъжници с необслужвани кредити и несъбрани вземания от трети лица - платци по фактурите;
- да придобиват в изпълнителни производства и производствата по несъстоятелност имотите или движимите вещи, с които е обезпечен дълга и др.

Всичко това ще намали значително възможностите на длъжниците да преговарят за облекчаване на условията по кредита с този вид кредитори и на практика ще ги лиши от редица възможности за възстановяване на личното им финансово състояние или на бизнеса им.

Предлаганото премахване на чл.6, ал.4 от законопроекта е намерило отражение в т.4 от внесеното предложение.

**III. Законопроектът въвежда ненужното ограничение дружествата, лицензирани за обслужване на кредити да бъдат непременно акционерни дружества с безналични акции.**

Подобно изискване неминуемо ще увеличи разходите за извършване на дейността по обслужване на кредити, като ще е необходимо поддържане на едностепенна или двустепенна система от органи на акционерно дружество със скъпоплатени служители и предприемане на действия по поддържане на партидата и регистърните производства в Централен депозитар. Същевременно очакването за публичност на лицата, които притежават участие в тези дружества, са напълно удовлетворени и когато дружеството е с правна форма на дружество с ограничена отговорност, тъй като в търговския регистър се вписват както съдружниците, така и действителните собственици в съответствие с правилата срещу мерките за изпиране на пари.

Предлаганите изменения в чл.8 са намерили отражение в т.5, т.6 и т.7 от предложението.

**IV. Предлагат се и зменения в изискванията относно задължението за уведомяване на кредитополучателите при прехвърляне на кредити от купувача на кредити.**

Текстът на чл.18, ал.1 от законопроекта предвижда уведомление за извършената цесия на кредити да се изпраща на длъжника винаги преди първото действие по събиране на вземането от новия кредитор (цесионера). Това не може да се възприеме като правило, когато се налага спешно извършване на действия по събиране с цел съхраняване правата на кредитора когато изтича погасителна давност, или пропускането на съответния срок ще увреди съществено кредитора.

Текстът на чл.18, ал.4 от законопроекта урежда съдържанието на уведомлението за прехвърляне на кредит. Предлага се уведомлението да не съдържа дата на настъпване на изискуемост на вземането, методиката за изчисляване на лихви, такси и

разходи, и информация за последиците от изтекла давност, неравноправни клаузи в договора с първоначалния кредитор и възможностите за съдебна защита. За сравнение, нормата на чл.10, §1, буква „ж“ от Директивата изисква уведомлението до длъжника да съдържа „информация за дължимите от кредитополучателя суми към момента на съобщението, като се посочва подробно какво се дължи под формата на главница, лихви, такси и други разрешени разходи“. Датата на настъпване на изискуемост на вземането често е спорна и за всяка дължима вноска и лихва тя е различна. Методиката за изчисляване на лихви, такси и разходи се съдържа в договора за кредит, общите условия към него или приложенията към договора, и поради това не е необходимо тяхното повторно възпроизвеждане. Информация за последиците от изтекла давност и неравноправни клаузи в договора с първоначалния кредитор също трудно могат да бъдат определени и често са предмет на съдебни производства, в които нерядко се постановяват противоречиви съдебни решения. По въпросите за погасителната давност по банкови кредити неколкократно бяха постановявани и тълкувателни решения за отстраняване на противоречивата съдебна практика. Да се очаква купувачът на кредити да е наясно с такава информация на толкова ранен етап когато може все още да не му е предадено кредитното досие, е нереалистично и житейски неоправдано. Още повече, че купувачите на кредити не разполагат с достъп до информационните системи и инструменти на банките, от които да извлекат изискваната подробна информация. От една страна, подобно изискване ще се наложи банките да дават значителен обем информация, която е защитена. От друга страна, вместо да улесни вторичния пазар на кредити и освобождаването на банките от необслужвани кредити, тези изисквания по-скоро отново ще го затруднят.

Измененията в текста на чл.18 от законопроекта са намерили отражение в т.8, т.9, т.10 и т.11 от внесеното предложение.

**V. Предлага се да отпаднат принудителните административни мерки по чл.46, ал.1, т.3, т.4, т.9, т.11 и т.12 от законопроекта**, според които управителният съвет на БНБ може да назначава особен управител на дружеството, обслужващо кредити, да назначава одитор или външни независими експерти в това дружество, да забранява временно изплащането на дивиденти, да налага временна забрана за изпълнение на функциите на член на управителния или контролния орган на това дружество, и накрая да задължи дружеството да ограничи своите оперативни разходи.

Вносителят на законопроекта не е аргументирал какво налага подобни принудителни мерки за дружества, които макар да подлежат на лицензиране, не осъществяват публично влогонабиране, нито предоставят кредити със средства от публично влогонабиране. Пруденциалните изисквания по Регламент (ЕС) №575/2013 се прилагат единствено по отношение на кредитни институции и инвестиционни посредници, които държат парични средства и други ценности на гражданите и бизнеса. Така наречения регламент за капиталовите изисквания (CRR) има за цел да засили пруденциалните изисквания за банките в Европейския съюз (ЕС) чрез изискването те да поддържат достатъчно капитал, пасиви, покриващи загуби, и ликвидни активи, за да се гарантира финансовата им стабилност. Регламентът за капиталовите изисквания също така изисква от банките да оповестяват публично как

спазват пруденциалните изисквания. Именно във връзка с тези пруденциални изисквания, Законът за кредитните институции предвиди подобни принудителни административни мерки като смяна на представляващото институцията лице, назначаване на одитор или външен експерт, и намеса в структурата на оперативните разходи на банката. Основната цел е банките да станат по-надеждни и по-устойчиви в периоди на икономически стрес.

Подобни изисквания и мерки не се прилагат спрямо небанковите кредитни институции и финансови институции съгласно Наредба №26, които предоставят кредити със собствени средства, а не със средства от публично влогонабиране. Още по-неиздържано от правна страна е, такива изисквания и мерки да се прилагат към дружества за обслужване на кредити, които не трябва да поддържат капиталова структура, ликвидни буфери и др.

Изменението на чл.46, ал.1 от законопроекта е намерило отражение в т.12 от внесеното предложение.

**VI. По съображенията, изложени в раздел V от мотивите, няма обществена необходимост да бъде предвидено незабавно изпълнение за индивидуалните административни актове на управителния съвет на БНБ и на КЗП за налагане на принудителни административни мерки по този законопроект.**

Като се вземе предвид, че с тези индивидуални административни актове УС на БНБ може да отнеме лиценз на дружество, обслужващо кредити, а КЗП може да ограничи дейността на дружеството, обслужващо кредити, като му забрани да извършва определени сделки, дейности и/или операции, придаването на незабавно действие на тези актове може да се окаже неразумно и увреждащо Държавата, ако тя е осъдена впоследствие да възстановява значителни по размер пропуснати ползи. Случаите на подобни обезщетения, присъдени в полза на дружества от финансовия сектор, напоследък изключително много ескалираха и нашумяха.

Предлаганите изменения на чл.49, ал.2 и ал.3 от законопроекта намират отражение в т.13 и т.14 от внесеното предложение.

**ВНОСИТЕЛ / И:**

Бранимир Бодаков

Николай Брънзалов